

ივერიის

ბაზისი ღირსება:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნაბეჭდი ერთი შებრ.

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ბაზისი მასშტაბად
და განვსაზღვრავთ დასავლელად
უნდა მიმართოს რედაქციას და წერეთელი,
გამაერთ. საზოგადოების კანცელარიათს
ფასი განსაზღვრება:
წამოღების სტრუქტურა მხოლოდ ვაჭრებს
16 კაპ. ფრანკულად — 5 კაპ.

„ივერიის“ ტიპოგრაფია № 227

„ივერიის“ ტიპოგრაფია № 227

ამ ნომერის ერთად ხელის-მოამწერლებს ურთულებათ კესიმისი ბალახის განცხადება.

ქართული თეატრი

სუფიშაბათი, 4 დეკემბერი,

გენერალი ვ. გამყრელიძის

ქართლის დრამატული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება

წინამდებარე ახალი პიესა

მ ა მ ა

დრამა 5 მიკე. თბს. ი. ლაზარაშვილისა

დასასრულ

გარაძალა მსწავლელთათვის

ფელდეილი 1 მოკ. თბამ. 5. საფარვისი

მონაწილეობას მიიღებენ: ქანი ზურკუნიშვილისა, გამყრელიძისა, კარგარე ლი, რეჟისორისა, როინელი; ბანი აბაშიძე, გამყრელიძე, სემონიძე, მთიორის შვილი, კანდელი, მგელი შვილი, აბაშიძე, კარბელი, საფარისი, გვარამია, აბრამიძე და სხვ.

ადგილებს ფასი განუდგენია

დასაწყისი 5 საათზე

რეჟისორი კ. მუსხი

მთარაშის ბანარაშულმანი

დათბონილი იქნება: თავისი თანამდებობადაც, თავისისვე თხოვნით, ტფილისის გუბერნიის გირის მარხის

ფერისა, პოლკოვნიკი, თვადი ერისთავი.

დაცადენელი იქნენ: ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის განტორის მუშაკი ხაჩიძის მოხელე აბა საყვარე

თუ რომ ძალა შესწევს, უშუალოდ ხელს უწყობს. ნორი ობუერგოვის თეთრ-მარტივობა, საწმუხაროდ, ჯერ როივს მოუვლელია. მასწავლემ, ისეთი საქმე, როგორც საშუალო სწავლა განათობა, საზოგადო სახელმწიფოს საზრუნავ საგანს უნდა შეადგინდეს ეს საქმიანობა სერეთი სახელმწიფო ხაზინად უნდა დაქაყოფილდეს ხოლმე, მართლაც კვანთაში ქუთაისის გუბერნიის სხვაგვარი უფლებები აქვს, სახელმწიფო მფარველობა და ზრუნვა აღიზიარებს.

მთელ იმერ საქართველოში, ესე იგი ლიხის მიმდებარე დაწესებულებები, რომელსაც იმერეთი ჰქვია და საკუთრივ იმერეთი, გურია, საფარველი, სვანეთი და აფხაზეთი შეადგენს, მილიონზე მეტი მცხოვრებელი მკვიდრია მფარველობით იმერეთს ყველაზე წინააღმდეგ და იმერეთს კავსაისში; ბეტს ხარჯსაც სწევს მსწავლეს. სხვათა რა არ ვაპირებ, მაგრამ ფოსტის ფოსტის (ПОСТОВЫЙ ДОКЛАД) რომ ეძახიან, იმერეთის წარსულსა და წლის განმავლობაში მიხედვით ხაზის მილიონზე მეტად მეტს წესებენ (656,647 მანეთს) ქართლს კახეთი სომხეთით 569,319, განჯის მხარე—619,728 მან.—ბაქო, ტყვენი, დაღესტანი და სხვენი რომ სურს ნაკლებს, ამ ფულიდან ერთ მილიონ თანხას ათასმდე ტფილისის გუბერნიის ახაზეუბენ, (1,342,583 მ.), ერთ მილიონ რასს ათასმდე მეტს (1,212,976 მ.) სამხრალი, ვაკეთებულ ბაქოს სრულიად იმერეთის საერობო საქმიანობისთვის, იორს ორმოცდაათი ათასმდე იყო

ლოც—ობუერგოვის ფოსტა-ტელეგრაფის განტორის მოხელე და ტელეგრაფის ფოსტა-ტელეგრაფის განტორის მუშაკს ხაჩიძის მოხელე თვადი ფელდეილი კავსაისში ფოსტა-ტელეგრაფის განტორის მოხელე. დათბონილი იქნება: თავისისვე თხოვნით მწერის საფოსტო განყოფილების ფოსტალისა ნიკოლოზს კეთილად.

ახალი ამბავი

პირველ დეკემბერს კავსაისის მთავარ მართებელი გენერალ-ადიუტანტი თვ. გ. ს. გოლიცინი მფლობელით ბათუმში მონაწილეობის დაბრუნდა. სადღურზე მის ბრუნვებას შეადგენს: საფარვისი შტაბის უფროსი გენერალ-მაიორი შტაბ-ლეიტენანტი, ტფილისის კომენდანტ გენერალ-მაიორი რუტინი, პოლიციის-ტერი მსჯელთა, რკინის გზის მთავარი და მსჯელი.

გენერალ-მაიორი ქალაქის გამგებმა პეტრუხურის საელქცერონო-სატენიკო საზოგადოებას გაუგზავნა

გამომეტყობი (247,707 მ.), ესე იგი მესამედი იმისა, რაც ამ წყაროდამ შემოსავალია

ტფილისში ბევრი ისეთი დაწესებულება, რომელიც საერთო კავსაისის საქმეს ემსახურება, მთელ მხარეს ეკუთვნიან; ცხადია, ხარჯში წილი ყველას უნდა ედეს. დასანანი არის, რომ ზურგზე წამოვიდეთ ბაქო, რომლის ნაწიხის მადგენები დედაქალაქის გულიდან მილიონზე მეტს იტვირთს. წარსულ წლებში, მაგალითად, სასოფლო-ნორმალურ სასწავლებლოთა ბაქოს გუბერნიის წლიური ახარჯი (40,700 მ.), ქუთაისის გუბერნიისათვის კი მხოლოდ ხუთას თუმანზე (4,700 მ.)!!!

საზოგადოებო როგორც უნდადეს, ისე საშუალო სკოლების დაარსება და ყველ წლიური ხარჯიც; სახელმწიფოს საქმეა. ამ საგანში ვერც უფლებები და ვერც მოვალეობა გერაგის ვერ დადგინდეს იგი: ასე იგი უნივერსიტეტი, განმარტ, თუ პრაიმინსია საერთო სახელმწიფო ხაზინად უნდა მოეწოდოს სახრთ. ამას მოითხოვს საერთო ჩვენი სახელმწიფო წყობილების რეალის მოძღვრება. (Посредственное право). ზოგ უბოკეტებენ რომ ეს საგანი სხვა წინააღმდეგ დასაყობად; ჩვენში კი სულ სხვადას. ყველა ინოვაციურ, თანამართ და ერთი საშუალება ამგვარ საქმეში გვახდებ: საზოგადოებრივ თვით მოწყობებს და თანამართს წყარო სხვაგან სხვაგვარ სწევს, ჩვენში სულ სხვაგვარად.

წერილი და სხობის საზოგადოებას იყისი ტფილისის ქალაქის და მერდნების ელექტრონული სინათლით განათება და ცენის რკინის გზების ელექტრონული ძალით ტარება. გამგებმა ამასთან კ. ტფილისის გეგმა გაუგზავნა იმ ქუჩების და მიედნების დასახლებით, რომელიც ელექტრონიკით უნდა იქნება განათებული.

80 ნომერის დიეტა კავსაისის მხატვართა მეტოფე გამოფენა. გამოფენა სულ 5,186 კაცმა მხანა თურმე, მათ შორის 1,500 მოსწავლეს, ბავშვებს და ჯარის კაცს; შემოსავალი იყო სულ 1,411 მანეთი. გაიყიდა 45 სურათი 6,000 მანეთად. გამოფენის მონაწილეობაში 18 ადგილობრივმა მხატვარმა, 5 მოქანდაკემ და 15 მხატვარი მის მიყვარებ.

ტფილისის ქალაქის მთავრის აღმსარებელმა ა. ა. ივანჯიკოვს წაუფლანა ტფილისის გუბერნიის საქმის ცალკე კომისიის მიერ შეწყვეტილი და შედგენილი შუამდგომლობა ტფილისის პოლიტენიკუმის დაარსების შესახებ.

ტფილისის ქალაქის გამგებამ

თუ რომელიც მიზეზის გამო ჩვენში საერთო სახელმწიფო ხაზინა ამ მოვალეობის ვერ იტვირთოს, იმ შემთხვევაში საწარმოლო მითითება ადგილობრივ საერთო შემოსავლის „ტერიტორიულ გუბერნიის საშუალო სწავლა-განათლების საქმიანობაზე. იმერეთის საერთო შემოსავალი იმდენია (656.649 მ.), რომ მრავალ ადგილობრივ საქმიანობას გაეძღვებინა. მაგრამ, სახელმწიფო იმერეთის სხვა-სხვა სატრიბუნოს, რომ ჯეროვან ყურადღებას არის მოკლებული. დღემდე თითქმის ერთი მილიონ-მანეთი მსოფლიო მხრითი დათხარა სრული ვინა და ერთიო პრაიმინსია იყო. ორი თვეა, რაც ბათუმშიც დაიარსა პრაიმინსია იმ პირიდან, რომ წარადგინა 15 ათას მანეთი იხალის. განა მართლაც დასაყობად ამიერკავსაისის სახელმწიფო მეთოდს და მეოცედ საქმიანობას ვერ დაეკმაყოფილება. ობუერგო, ზედღი და ინი მხარების შუამდგომლობებს შეადგენს. ხაზის სიმრავლე და ყოველგვარი სხვა გარემოებები მოითხოვენ, რომ ამ ისეთი სასწავლებლები დაარსდეს, რომლებიც უნდადეს განათლების გასაცემის უნდა და სვეციურ განათლების საშუალებათა აძლევდეს. ამ მოთხოვნის პრაიმინსიაში დაეკმაყოფილებ, მთელ ქუთაისის გუბერნიის კოდეც სამი პრაიმინსია ბერის ხარჯს არ შეადგენს და თუ შეადგენს, საზოგადოებრივად საერთო შემოსავლის მიხედვით, ეს არის ადგილი ასასრულბეტილი, როგორც წარმოდგენილი მთავრის გან-

ახრადა ქალაქ დაარსოს ცალკე თანამდებობა ბეტის ვეკლის თანამდებობა, რომელსაც წელიწადში 900 მან. დაემატოს ექნება, ეს საგანი საქმის წარედგინება მონაწილეობის ხარჯთ აღრიცხვის განხორციელების.

გვს. ტფ. ფერტი. სიტყვით ვიღაც ვაჭარმა ვოლგონში ქუთაისის გუბერნიის ფოთის ქალაქის გამგებამ ზედ საწვარი მთავარი, რომ ქალაქის გამგებმა ფოთის ნავთსადგურის აშენების იჯარით გაცემის საქმეში უწესოდ მოქიჯა. ქალაქის გამგებმა ამ საქმის შესახებ საერთო გუბერნიის მინისტრობის წესა მხოლოდ ისეთ კაცებს მისცა, რომელსაც იმის მოწინაა შექნა, რომ ნავთსადგურში უწესოდ ვოლგონში ამოხსნა, რომ ასეთი მოქმედება სრულად საქმე არ არის იმთავით, ვინც ვოლგონში მონაწილეობას მოსთხოვებს, საქმეა მხოლოდ გირაოთ.

ამ დღემდე დაიდგენ კავსაისში ქრისტიანობის აღმდგენელი საზოგადოების 1894—1895 წლ. ანგარიში. როგორც ამ ანგარიშში-

სარგებლობისაგან სანას. წარწერა ქართლ-კახეთის მარშალს ქალაქი მოუვიდა; სახელმწიფო საქმეში დღეს მთავარმა მისივე ნიკოლოზის ძემ ბრძანა, საქართველოს თავად-ბანარაშის უნდა დაეცხმებინა, სწავლა-განათლება მინერც გაუდგელოთო, ფინანსო მინისტრის ვ. ვიტცეს მოუხსენებია, ყოველ ღონისძიების გინგარ და საშუალებას აღმოუჩინა, რომ საქართველოს ნაქმებმა თავად-ბანარაშებმა ღირსესულად გახარდნ თვითნათი შევიდნოთ.

ადგილობრივი მთავრობა ჰქოთხავდა მარშალს, რომელს გზას მხედავთ იტყვენ საუბრისთვის, რომ დღი მთავრის მიხედის ნიკოლოზის ნის სურვილი და მინისტრ ვიტცეს არის სისრულში მოვიდეს. ერთმა წრემ, რომელსაც ამ საგნის გამწვავება სთხოვდა, თავისი დასაყობად და წარადგინა. ამ წერილში ნაწევრებია ცხად-სხვა გზა, რომელიც აქაურ, ქართლ-კახეთის გარემოების სურვება. ბევრ ამ გარემოების ინტერესი აღდგა არაააა. იმერეთის თავად-ბანარაშობა პირ-და-პირ კიდეც სამ პრაიმინსიაში რომ ითხოვდეს ობუერგოში, ინივე, რა უფლები ამ სწავლაში, საქმე უფრო გადვილდება, რადან ეს თხოვნა არც ერთ ცვლილებას საშუალებას წესდებათ არ მოახდენს და კანონებს სრულიად ეთანხმება. ამ საგანს ქუთაისის თვად-ბანარაშის ყურადღების ღირსად ვხდი.

დაწყებული შუბალი

